

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Херсонський національний технічний університет
Хмельницький національний університет**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**IV Міжнародної
науково-практичної Інтернет-конференції**

***«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АУДИТУ,
ОПОДАТКУВАННЯ ТА АНАЛІЗУ
В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»***

**20 листопада 2024 р.
Херсон - Хмельницький**

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Херсонського національного технічного університету
(протокол № 6 від 17 грудня 2024 року)*

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету:

Олена ЧЕПЕЛЮК – д.т.н., професор, лауреат Національної премії України імені Бориса Патона, ректор Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Заступник голови оргкомітету:

Лариса СІДЕЛЬНИКОВА – д.е.н., професор, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

Члени оргкомітету:

Деніс ВОСТРІКОВ – д-р, доцент, факультет фінансів, АSEM (Молдова);

Лілія ГРИГОРОЙ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Нато ДЖАБНІДЗЕ – заступник декана, к.е.н., асистент-професор, факультет економіки та бізнесу, Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія);

Анетта ЗЕЛІНСЬКА – доктор габілітована, професор кафедри логістики, Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща);

Ліліана ЛАЗАРІ – д-р, доцент, факультет бухгалтерського обліку, АSEM (Молдова);

Тетяна КАНЄВА – д.е.н., професор, декан факультету фінансів та обліку Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна;

Валерій НЕМЧЕНКО – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та аудиту Одеського національного технологічного університету, м. Одеса, Україна;

Ольга САРАПНА – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Лариса СКОРОБОГАТА – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ВОЛКОВА – к.е.н., доцент, декан факультету міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Олена ЄРЕМЯН – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна (*координатор конференції*);

Олена НОВОСЬОЛОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ПІНЧУК – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Оксана ПОСАДНЄВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Надія ФЕДОРОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Таміла ЧИЖОВА – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Тетяна ШРАМ – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна;

Ірина ПЛЮЩИК – старший викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, м. Хмельницький, Україна.

С 91 Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали IV Міжнар. наук.–практ. Інтернет-конф. (20 листопада 2024 р., м. Херсон – м. Хмельницький) – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2024. – 453 с.

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

У збірнику представлені матеріали IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, присвяченої сучасним проблемам і перспективам розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу, що відбулася 20 листопада 2024 року.

Призначений для науковців, практиків, викладачів з обліку, аудиту, оподаткування, аналізу, фінансів та економіки, а також є корисним для аспірантів і здобувачів.

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яка надана в рукописах, та може не розділяти поглядів авторів на ті чи інші питання.

УДК 657.05(082)

ISBN 978-617-8187-39-2 (електронне видання)

© Херсонський національний технічний університет, 2024
© ФОП Вишемирський В.С., 2024

<p>Нечипоренко А. В., к.е.н., доцент, Чуднівець А. Б., здобувач Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, м. Київ, Україна Фінансовий ринок в Україні: тенденції розвитку</p>	275
<p>Новосьолова О. С., к.е.н., доцент, Мельник І. В., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Економічна сутність вартості суб'єкта господарювання</p>	278
<p>Посаднева О. М., к.е.н., доцент, Масонов Д. І., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Особливості формування доходів Державного бюджету України в умовах війни</p>	280
<p>Сідельникова Л. П., д.е.н., професор, Дудник Д. Г., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Фіскальна роль податку на майно в системі місцевого оподаткування</p>	284
<p>Сідельникова Л. П., д.е.н., професор, Кумейський І. І., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Особливості кредитування малого та середнього бізнесу в умовах війни</p>	288
<p>Смагло О. В., к.е.н., доцент Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету, м. Вінниця, Україна Міжнародні валютні відносини в системі міжнародних фінансів</p>	293
<p>Смагло О. В., к.е.н., доцент, Собчук О. Г., здобувач Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету, м. Вінниця, Україна Бюджетний дефіцит: причини виникнення, джерела покриття та шляхи мінімізації</p>	295
<p>Сушкова А. С., ст. викладач Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків, Україна Розвиток іноземного інвестування в Україні під впливом негативних наслідків війни, як компонент фінансової безпеки держави</p>	297
<p>Тютюнник С. В., к.е.н., доцент, Ромаш Д. В., здобувач Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна Аналіз структури кредитного портфеля українських комерційних банків</p>	299
<p>Чайковський Я. І., к.е.н., доцент Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна Функціонування банківської системи України під час війни</p>	301
<p>Чижова Т. В., к.е.н., доцент, Діденко А. Ю., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Фіскальні ефекти прямого оподаткування в Україні</p>	304
<p>Чижова Т. В., к.е.н., доцент, Кібенко В. В., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Особливості впливу банківського кредитування на ринок праці України</p>	306
<p>Чижова Т. В., к.е.н., доцент, Шаталов В. О., здобувач Херсонський національний технічний університет, м. Хмельницький, Україна Завдання фінансової діагностики суб'єкта господарювання</p>	309

служб.

Висновок. Фіскальний потенціал митних платежів має суттєвий вплив на економіку країни. Для його оптимізації необхідно вжити комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності митних процедур, боротьбу з корупцією, вдосконалення тарифної політики та розвиток міжнародної співпраці. Важливим аспектом є також впровадження сучасних технологій для автоматизації процесів і підвищення прозорості роботи митних органів. Реалізація цих заходів дозволить Україні ефективно використовувати митні платежі як важливий інструмент фінансового регулювання та забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку.

Література:

1. Державна митна служба України. *Офіційні звіти та статистичні дані про митні надходження*. URL: <https://customs.gov.ua>
2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI1556-VII. Дата оновлення: 31.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 15.11.2024).
3. Прутська О. О., Любчак І. С. Фіскальний потенціал митних платежів в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 42. URL: <http://www.marketinfr.od.ua/uk/42-2020>

УДК 336.7

*Нечипоренко А. В., к.е.н., доцент,
Чуднівець А.Б., здобувач
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка,
м. Київ, Україна*

ФІНАНСОВИЙ РИНОК В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Фінансовий ринок відіграє важливу роль, адже має вплив на розвиток усіх секторів економіки країни. Він слугує індикатором рівня її розвитку, відображає існуючі прогалини та можливі перспективи. Розвиток фінансового ринку в Україні починається з часу проголошення її незалежності. Базувався він на випуску акцій акціонерними товариствами та депозитних сертифікатів банків. Основні передумови виникнення та розвитку фінансового ринку України полягають у наступному:

- перехід від планової до ринкової економіки;
- створення дворівневої банківської системи;
- ліквідація державної монополії на використання заощаджень населення;
- розвиток підприємництва та приватного сектору;
- поява нових форм господарювання;
- комп'ютеризація фінансових операцій.

Сучасний стан фінансового ринку в Україні характеризується поступовою

цифровізацією фінансових послуг, розвитком системи електронних платежів та мобільного банкінгу. Важливим є впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності та посилення регуляторних вимог відповідно до норм ЄС, зокрема впроваджуються нові вимоги до капіталу та ліквідності банків. Це сприяє підвищенню стабільності фінансової системи та зростанню довіри інвесторів.

Також фінансовий ринок України демонструє тенденції щодо поступової трансформації та адаптації до сучасних викликів. Адже воєнний стан в Україні спричинив суттєві зміни у функціонуванні фінансового ринку, змусивши всіх учасників адаптуватися до нових реалій, а також призвів до зміни визначених пріоритетів.

Так, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство фінансів України та Фонд гарантування вкладів фізичних осіб розробили нову Стратегію розвитку фінансового сектору України, сфокусовану на спротив російській агресії та відновленні країни. Стратегія розвитку фінансового сектору України погоджена Радою з фінансової стабільності 19 липня 2023 року та замінила довоєнну Стратегію розвитку фінансового сектору України до 2025 року [1].

Стратегія розвитку фінансового сектору включає п'ять цілей: макроекономічна стабільність, фінансова стабільність, фінансова система працює на відновлення країни, сучасні фінансові послуги, інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО (табл. 1).

Таблиця 1

Стратегічні цілі розвитку фінансового сектору України

Стратегічні цілі	Очікувані результати
1	2
Макроекономічна стабільність	<ul style="list-style-type: none"> • Стійка гривня • Стійкі публічні фінанси • Посилення довгострокової стійкості пенсійної системи
Фінансова стабільність	<ul style="list-style-type: none"> • Узгодження регуляторних підходів • Збалансоване регулювання та нагляд, спрямовані на розвиток фінансових установ • Збалансоване регулювання та нагляд, спрямовані на розвиток ринків капіталу • Стійкі та спроможні ринки капіталу • Розвиток фінансових установ державної форми власності • Створення комплексної системи оздоровлення та виведення з ринку неспроможних установ • Посилення стійкості та ефективності систем гарантування вкладів та інвестицій
Фінансова система працює на відновлення країни	<ul style="list-style-type: none"> • Підтримка та розвиток економіки • Розвиток сталого фінансування • Розвинена інфраструктура ринків капіталу • Упровадження нових видів та вдосконалення наявних фінансових інструментів • Відповідальний та інклюзивний фінансовий ринок • Відновлення фінансового сектору
Сучасні фінансові послуги	<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток інфраструктури цифрових фінансових послуг • Автоматизація і безпаперові технології надання фінансових

1	2
	<ul style="list-style-type: none"> • послуг • Регулювання віртуальних активів • Цифрова оборона фінансового сектору • Відновлення фінансової інфраструктури
Інституційна спроможність регуляторів та ФГВФО	<ul style="list-style-type: none"> • Забезпечення безперервності роботи регуляторів та ФГВФО • Міжнародне співробітництво • Підвищення операційної ефективності регуляторів та ФГВФО • Цілісна, комплексна ІТ-інфраструктура для державних відомств • Підвищення інституційної спроможності та фінансової незалежності регуляторів і ФГВФО

Джерело: складено на основі [2]

Результатами реалізації Стратегії розвитку фінансового сектору України є забезпечення макрофінансової стабільності, сприяння сталому економічному зростанню України, підвищення надійності та технологічності фінансової системи, досягнення європейських стандартів на фінансовому ринку, підвищення довіри до фінансового ринку, виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та інших міжнародних договорів України [2].

Варто відзначити, що важливу роль у функціонуванні та розвитку фінансового ринку відіграють банківські установи. Банки займають чільне місце у розвитку економіки країни через надання фінансових послуг та забезпечення потреби у фінансових ресурсах для підприємств, домогосподарств та інших суб'єктів. Стабільно функціонуючі банківські установи забезпечують надійність фінансових операцій, підтримують доступ до фінансових послуг для громадян і підприємств, сприяють розвитку економіки через кредитування та інвестування, забезпечують збереження коштів клієнтів, виконують роль фінансового посередника і сприяють фінансовій стабільності країни [3]. Зокрема, банківський сектор нині активно впроваджує онлайн-сервіси, мобільні додатки та системи електронних платежів, що значно підвищує доступність фінансових послуг для населення.

Здійснюючи аналіз кількості банківських установ упродовж останніх років, можна констатувати значне їхнє скорочення. Так, на початок 2013 року кількість банків складала 176, а на початок 2024 року – лише 63 [1].

Одним з пріоритетних напрямків розвитку фінансового ринку є розвиток фондового ринку. В умовах воєнного стану фондовий ринок переорієнтувався на військові облігації та інші державні цінні папери для фінансування оборонних потреб. Незважаючи на тимчасове призупинення торгів на початку війни, ринок поступово відновив свою роботу, хоча й в обмеженому форматі. Важливим аспектом при цьому є впровадження нових фінансових інструментів та розвиток інфраструктури ринку цінних паперів [4].

Страховий сектор активно розвиває нові продукти, що пов'язані зі страхуванням військових ризиків. Також на страховому ринку надалі відбувається розвиток онлайн-страхування.

Війна в Україні вплинула на усі сфери економіки. Фінансовий ринок, як

невід’ємна складова економіки країни, також зазнав негативного впливу від воєнних дій. Це відображається у зростанні фінансових ризиків, зниженні рівня платоспроможності, втраті виробничих потужностей, зниженні попиту на фінансові послуги та ін.

Попри наведені проблеми, фінансовий ринок продовжує функціонувати й розвиватися. Ключовим фактором розвитку стає діджиталізація фінансових послуг та впровадження інноваційних технологій. Основними завданнями є підтримка фінансової стабільності, забезпечення доступу до фінансових послуг та створення умов для відновлення інвестиційної активності.

Література:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
2. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=8
3. Нечипоренко А. В. Діяльність банківських установ на фінансовому ринку України. *Економічний вісник університету*. 2023. № 58. С. 46–53.
4. Кужелев М. О., Головенко І. П. Розвиток інфраструктури ринку цінних паперів: сутність та елементи. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2016. № 2. С. 145–156.

*Новосьолова О. С., к.е.н., доцент,
Мельник І. В., здобувач
Херсонський національний технічний університет,
м. Хмельницький, Україна*

ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ВАРТОСТІ СУБ’ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

У сучасній економічній теорії одним із ключових понять, яке характеризує цінність підприємства для ринкового середовища, виступає вартість. Будучи багатогранною категорією, яка несе в собі суспільну, економічну, технічну оцінку, може вказувати як на цінність підприємства для певної групи суб’єктів ринкових відносин, так і на його стратегічні можливості, наявний майновий стан, ступінь адаптивності до умов зовнішнього середовища тощо.

У науковій думці вчених сучасності ведеться постійна полеміка навколо сутності категорії «вартість», яке виступає об’єктом не лише економічних, але й гуманітарних, технічних й інших наук (рис. 1).

Загалом її прийнято ототожнювати із величиною суспільної праці, яка віднайшла своє втілення в певному продукті. Як економічна категорія, дане поняття знайшло вираження у відносинах між суб’єктами господарювання, пов’язаними обміном певного товару. Беручи до уваги рівень розв’язку наукових досліджень, які формують базис виникнення нових підходів до трактування економічних категорій, виникає доцільність аналізу сутності поняття «вартість підприємства».